

T'ĀHEKE

NR.10 1970

29. OKTOOBER –
KOMMUNISTLIKU
NOORSOO-
ÜHINGU
SÜNNIPÄEV

KAUGEI SIBERIS

Kommunistlikud noored Alfred Pill ja Gustav Kotkas said komsomoli suunamiskirja Siberisse. Nad sõitsid maailma kõige suuremat hüdroelektrijaama ehitama. See jaam kerkib sinna, kus Jenissei jõgi ühineb Angara jõega. Kuid jaama ehitamise asemel määrati Alfred ja Gustav hoopis geoloogilisse uurimisgruppi. Oli nii, et Angara jõesängist, vee alt, avastati metallimaaki ja selle uurimiseks vajasisid geoloogid abilisi.

Helikopteriga lennati taigasse. All helkis jõe helesinine pael ja lausid tumerohelise vaibana

ÕPETAJATE P

**HARRI
JÖGISALU**

Matemaatika oli Mihklile ja Maidule kõige raskem aine. Õpetaja Kivirand nägi nendega päris häda. Teised lapsed eksisid ka vahel ja ülesanded ei tulnud välja, aga nemad leidsid vead kergesti üles ja õpetajale ütlesid, et saavad aru.

Ükskordüks oli poistel peas. Seda võis kes tahes kontrollida. Ja peastarvutamine läks ka, aga niipea kui numbrite asemele pandi tähed, oli asi otsas. Kõige hullem täht oli „x“. Seda tuli alati otsida ja igas ülesandes oli ta isesuurune. Näiteks: linnud istusid traadil; x lindu lendas ära; teises ülesandes jõid vasikad x liitrit piima päevas; kolmandas lapsed hoopis magasid x tundi.

Mait katsus kord kõik x-id pähe õppida, aga õpetaja ütles, et sama hea oleks loteriivõitude tabel meeles pidada. X näitab, et tuleb mõelda, mitte tuupida.

Mihklil ei läinud paremini midagi: sai tahvli juures suure vaevaga õige vastuse.

Õpetaja jättis poisid pärast tunde. Ütles, et teadmistes on lüngad ja kui neid kiiresti ei parandata, läheb veelgi raskemaks.

Kinnijäämine ei meeldinud Maidule ega Mihklile kummalegi. Is-

seedrimetsad. Kusagil seal jõekaldal taigalagendikul maanduti.

Telgid pandi üles. Jökke ehitati puurtornid. Päeval puuriti jõe põhja, otsiti sealt maagi täpset asukohta, öhtul aga püstitati elumaju. Alles päris pimedas mindi telkidesse puhkama. Pühapäeviti käidi jõest kalu õngitsemas või hanede ja partide pesitsemispaiku vaatamas. Kord nähti tüsedat karuotti, kes tuli metsast jõe äärde jooma. Siis aga juhtus õnnetus: pikne löi taiga põlema. Suured seedrid lõõmasid nagu takukoonlad. Kogu ümbrus oli täis

hingematvat suitsu. Geoloogid ja nende abiliised hakkasid tuld kustutama. Tahmast määratud nägudega Alfred ja Gustav kaevasid puude ümber tuldtökestavaid kraave. Helikopteritega lendasid kaugelt linnast kohale tule-tõrjujad. Viimaks saadi tulest võitu.

Möödusid nädalad. Maagivarude täpne asukoht leiti jõe põhjast üles. Nüüd saabusid kohale buldooseriid ja traktorid ning Angarale hakati kaevama uut süngi. Vee all ei saa maaki kaevandada, seepärast otsustati Angara vesi suunata Jenisseisse.

... Ehitatakse hüdroelektrijaama. Tuleb päev, mil võimsa jõe vesi paneb hiiglaslikud turbiinid tiirlema. Siis saab meie kodumaa senisest palju rohkem elektrit. Seda läheb tarvis ka maagi kaevandamiseks Angara jõe endisest süngist. Kaevanduse lähedale taigasse aga kerkib linn. Alfred Pillil ja Gustav Kotkal on hea meel, et nad said suunamiskirja kommunistlike noorte löökehitusele. Nii võisid nad kaasa aidata maagimaardla leidmisele ja uue linna rajamisele.

KAIDO LIIVA

Illustreerinud M. KERNUMEE

ÄEVA KINGITUS

tusid, natuke turris, raamatu taga. Aga tusatuju ununes peagi. Õpetaja andis ühe ülesande teise järel. Kõik käisid kordamööda tahvli juures – õpetaja, Mait ja Mihkel, siis jälle õpetaja. Lahendati usinasti ja varsti Mait ei saanud enam aru, mida ta siiani polnud aru saanud.

Mihkli meelest ka polnud ülesanded enam nii rasked. „Hakkab minema,” tähendas õpetaja, kui poisid koju saatis. „Paar tundi harjutame veel ja ongi selge – küll näete!” Poisid läksid vilistades koju.

Õpetaja Kivirand ei eksinud, kui ütles, et Maidul ja Mihklil hakkab matemaatikas minema. Viimaseid kontrolltöid jagades tähendas ta:

„Tegite mulle õpetajate päevaks toredate kingituse. Kõigil on tööhinne vähemalt kolm. Mihklil ja Maidul mõlemal neljad! Tublid poisid!”

„Küll on lugu, kiidab meid, aga ise istus ju ka iga päev koos meiega pärast tunde!” sosistas Mait Mihklile kõrva.

HELJU RAMMO

SUUR TÖÖ

Andres, Ilmi ja pisike Tõnu olid oma aias vahtrapuu all hoolega ametis. Nad ladusid värvilisi puulehti suuruse järgi pika rohelise pingi peale ritta. Ja ise kujutasid ette, et need kirevad lehed on uhketes rõivastes rongkäik, mis orkestrihelide saatel läbi linna läheb. Nõnda ei pannud lapsed tähele, kuidas kunstnikuonu Kägu tuli väravast sisse ja lõbusa näoga ringi vaatas. Rongkäigu korraldajad märkasid tulijat alles siis, kui ta juba nende pingi juures seisis.

„Küll on hea, et te kõik siin olete!“ ütles kunstnikuonu Kägu rõõmsalt ja lisas: „Mul on teid tarvis. Meil tuleb üks suur töö ära teha.“

„Suur töö?“ küsis Andres selle peale täsakesi ja keerutas kinganinaga liiva sees. Ning rohkem ei ütelnud ta midagi, vaid hakkas pikkamisi toa poole astuma.

„Nonoh,“ naeris kunstnikuonu, „kuhu siis sina, Andres, põgened? Meil ju tähtis asi ees.“

Ent Andres ainult pomises midagi endale nina alla ja pistis jooksma. Ei pöördunud isegi kunstnikuonu hõikamise peale ümber ega vaadanud tagasi. Poiss kadus majja ja onu Kägu ei jõudnud veel peadki vanguarda, kui Ilmi kurtis: „Ka mina pean praegu kohe tuppa minema.“

„Aga miks nii äkki?“ püüdis kunstnikuonu põhjust teada saada.

„Mul... minul on vaja,“ selgitas Ilmi midagi, mis lõpuni ütlemata jäi, võttis paar ilusat vahtralehte vartpidi näpu vahele ja tõttas ka minema.

„Vaat kus lugu lahti!“ ohkas kunstnikuonu. Ja ootavalt pisikesele Tõnule otsa vaadates küsis: „Kas sina, Tõnu, ei peagi tuppa minema? Teised kõik ju läksid.“

Aga pisike Tõnu ei kavatsenud kuhugi ära kaduda, vaid kostis:

„Minul on aega küll teid aidata. Ainult ütelge, mis töö see on, mille peame koos ära tegema?“

Ja nüüd võttis onu Kägu suure paksu šokolaaditahvli pintsaku põuetaskust välja ja hakkas tahvlit paberi seest lahti koorima. Ise ta seletas: „Mul oli täna hea päev. Üks minu pilt osteti ära. Ja siis ma mõtlesin, et teen teilegi rõõmu. Nii ma selle piraka šokolaaditahvli ostsin. Ja eks sellest jagusaamine ole üks suur töö.“

„Oi jaa,“ rõõmustas pisike Tõnu, „niisuguse töögä saan mina küll hakka!“

Sedaviisi kunstnikuonu Kägu ja pisike Tõnu juba istusidki kahekesi kõrvuti pika rohelise pingi peal ja söid suure suuga šokolaadi.

LEELO TUNGAL

SIIS, KUI SIILIL UNI TULEB

JUTUSTAB OKTOOBRI LAPS TIIT

Eile käisime terve tähekesega sügismetsas matkamas. Algul, kui pioneer Maarika ütles, et matk ei tule pikk, tuleb rohkem nagu jalutuskäik, ei tahtnud Mart ja Mati kaasa tulla, sest nemad on suured sportlased. Nemad jooksevad kõigest teistest kiiremini. Maarika ütles siis, et nad võivad ju ka kõige ees minna. Ja kui me metsa ääres bussist välja vupsasime, hakkasidki Mart ja Mati kähku metsateedpidi edasi kõndima. Maarika hüüdis neile järele: „Vaadake, et te ära ei eksi!“ Aga vastuseks kostis ainult: „Ega me titad ole!“

Hakkasime poistele järele minema. Ümberringi oli kõik kuldkollane ja tumeroheline, sest kuused ja sammal polnud põrmugi pleekinud, aga kaskedelt kukkus kollaseid lehti. Äkki kostis kuuseladvast sahinat. „Ilves!“ hüüdis Mai ja haaras Maarikal käest kinni. Aga Maarika hakkas naerma ja näitas meile seda „ilvest“. Tal oli kohev punakaspruun saba ja rõõmsad nõõpsilmad, kahe käpa vahel hoidis „ilves“ aga väikest kuusekäbi.

„Vist viib selle oma talveaita,“ arvas Toomas. „Kas oraval on siis oma ait?“ küsis Priidu. „Oi, tal on suur ait puu sees. Seal hoiab ta pähkleid ja kuivatatud seeni,“ jutustas Maarika. „Aga karul on vist kõige suurem talveait, mett täis...“ sõnas Silvi. „Karul pole üldse talveaita,“ ütles Maarika. „Aga miks?“ Ma ei osanud midagi arvata, aga Toomas hüüdis: „Karu ju talvel magab!“ „Ja siil ja mäger ka,“ teadis Priidu. Mina mõtlesin ja mõtlesin, aga ühtki unimütsist looma ei tulnud meelde peale Intsu. Ütlesingi siis: „Meie kass ka!“ Kõik naersid, sest see oligi ju naljana mõeldud.

Siis me leidsime veel seeni – puravikke ja kukeseeni ja pilvikuid ja riisikaid. Aga kärbseseeni me küll ei korjanud, kuigi need olid kõige ilusamad. Maarika ütles, miks neid kärbseseenteks kutsutakse: vanasti toodi see seen tupp ja kui kärbsed teda maitsesid, surid nad ära. Nii mürgine seen on kärbseseen. Korraga kuulsime taevast kruugutamist. „Näe, kured!“ hüüdis Priidu. „Nad hakkavad lõunasse lendama.“

Mina teadsin, miks kured talveks Aafrikasse lendavad – neil on siin külm, ja süüa pole ka. Aga sellest, miks nad kolmnurgas lendavad, rääkis Maarika. Kõige esimene kurg juhib teisi, ja üheskoos on neil julgem lennata. Siis kui juhtlind on väsinud, läheb ta kolmnurga keskele ja puhkab. Aga tema asemel hakkab parve juhtima teine kurg.

Olime vahepeal üsna kaugele jõudnud. Nii kaugele, et nägime juba Marti-Matit teeservas istumas. Mart uhkustas: „Oleksime veel kaugemale läinud, aga hakkasime seeni korjama.“

Poiste plastikaatkotist paistsid mõned pruunimütsilised puravikud. „Aga kärbseseened me tallasime maha, et teie neid kogemata üles ei korjaks,“ ütles Mati. Kuid metsaalune kirendas purukstallatud pilvikutest ja punapuravikest. Ainult mõned kärbseseenemütsid olid nende hulgas. Vaat kus alles puhas töö!

Nii ei saanudki ma tagasiteel muud teha, kui Mardile-Matile seentest, siilidest, oravatest ja kurgedest rääkida.

Eks see ole imelik ka, kui kanged sportlased ei tea sedagi, mis teised teavad.

LEILI ANDRE
SÜGISE
TULEK

LINNUD ON LÄINUD
VÕI RÄNNAKUVALMIS,
ÕHUL ON HOOPIS
UUED SALMID.

VÄLJAD ON TÜHJAD
JA VÄLJAD ON KULLASED.
KARJAGA VARAKULT
KOJU NÜÜD TULLAKSE.

RÄNNAKUVALMIS
ON KUREKARI,
TUMEDAM ÕHTU
SAMMUDE VARI.

KRIIGA-KRUUGA –
SEAL KUREKARI.
UNENÄOS VEEREB
KUREMARI.

OKTOOBRI LAPS AMETIMÄRGIGA

TIRITORITARI

Pildil olid kukk ja kana.

Kana kandis siiru-viiru seelikut. Aga kukel olid kukepüksid jalas.

Kukk ja kana tantsisid kahekesi.

„Mis tantsu nad küll tantsivad?“ küsis Helve, see tähekesujuht.

„Küllap jenkat,“ arvasid ühed.

„Kukepolkat hoopis,“ arvasid teised.

„Ei, nemad tantsivad tiritoritari tantsu,“ ütles Mihkel.

„Tiritoritari tantsu?“ imestasid kõik.

„Kas niisugune tants siis ka olemas on?“

„Muidugi!“ ütles Mihkel. „Kanad-kuked muud ei tantsigi kui ainult tiritoritari tantsu.“

Ja varsti tantsisid tähelapsed ka tiritoritari tantsu. Mihkel õpetas. See käis nii.

Lapsed võtsid end kahte ühesuuresse ringi, üks ring teise sisse. Ja Mihkel jäi üksinda veel kõige sisse.

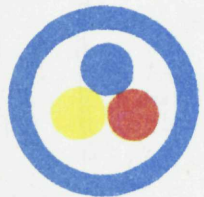
Üks ring hakkas nõnda liikuma nagu koolikella osutid. Aga teine ring sammus jälle vastupidises suunas.

Nii nad siis käisid ja laulsid: „Kana kõndis nukra näoga ringi.

Käis ja otsis tantsuks kergeid kingi.

Kingsepp andis talle

Illustreerinud
H. SAMPU

kingad uhked ja head.“
Nüüd plaksutasid kõik kolm korda
käsi, keerasid end teisele poole mi-
nema ja laulsid edasi:
„Kana kõndis nukra
näoga ringi:
kaaslase tantsuks tubli
leidma kusagilt peab.“
Nüüd hakkas Mihkel laste vahel sa-
gima. Lapsed muudkui laulsid:
„Aga oh neid uhkeid
kergeid kingi! —
Juba kepsutasid tantsu-
ringis ringi.
Kanal punetama löi
väike kanahari. —
Küll on ikka tore tants
tiritoritari!“
Lapsed pöörasid ringides nägudega
vastamisi. Ka Mihkel oli endale ühes
ringis koha leidnud. Ja igaüks sai
nõnda teisest ringist paarilise. Ai-
nult Ülle jäi üksinda. Teised tantsi-
sid ümber Ülle natuke polkat. Siis
hakkas mäng jälle otsast peale.
Lapsed tantsisid ja tantsisid. Ja
keegi ei aimanudki, et selle tiritori-
tari tantsu mõttes Mihkel ise välja.
Sest Mihkel on . . . Aga kes Mihkel
tähelastele on, kas sa tead?

ANDRES JAAKSOO

TÄPID

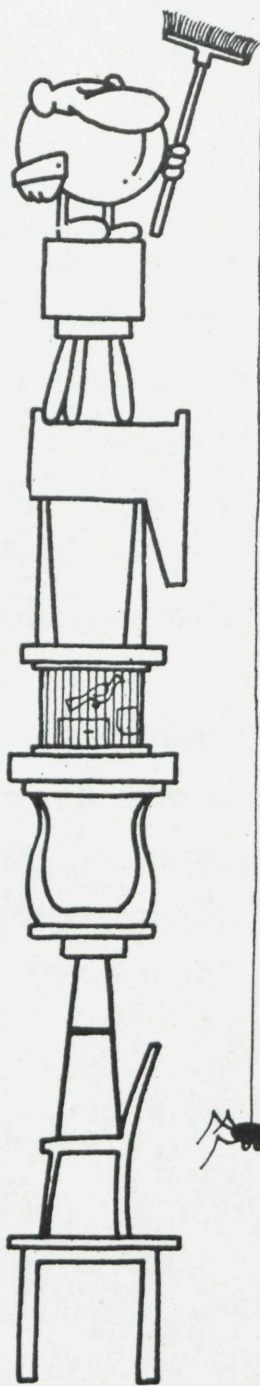
AINO PERVIK

Ühes kohas oli palju täppe. Seal oli suur hulk täpiemasid ja neil kõigil oli palju täpilapsi. Ükski täpiema ei teadnud täpselt, missugused täpilapsed on tema omad, sest kõik täpilapsed olid täpipealt ühtemoodi ja läksid kergesti segamini. Iga kord ei teadnud täpilapsed ka ise täpselt, kes on nende täpiema. Ka täpiemad olid ju täpipealt ühte nägu.

Kõige suurem segadus oli õhtuti. Vahel pimedaga juhtus isegi nii, et mõni täpiema pesi koos täpilastega ka mõne võõra täpiema puhtaks ja pani magama. Lõpuks läksid täpid täitsa segamini. Ükski täpp ei teadnudki enam täpselt, kas ta on täpiema või täpilaps.

NAERU!

R. S. J. 1944

INGEBORG FEUSTEL

HIIR JA KURK

Paks ja laisk hiir elutses oja kaldal pajupöösas.

„Tuleb nii mugavalt elada kui vähegi võimalik!“ oli tal hommikul ärgates tavaks piiksuda. Nii häälitses ta sellepärast, et end pesta ei viitsinud.

Kui teised hiired virgalt viljateri kogusid, lamas paks laisk hiir uru ees ja võttis päikesevanni. „Tuleb nii mugavalt elada kui vähegi võimalik,“ viiksatas ta uniselt ja haigutas. Ja kui muusträstaemand pajuoksal lõunatundi vilistas, libises paks laisk hiir naabri toidukambrisse ja sõi kõhu täis. „Tuleb nii mugavalt elada kui vähegi võimalik,“ ümises ta, põsed pungis. Ühel päeval otsustas paks laisk hiir, et ta enam ühtki sammu omal jalal tegema ei hakka. Ometi polnud kedagi kohal, kes teda sõidutada või kanda oleks tahtnud. Aga ennäe! – mõnikord on õnne. Ojaveetpidi tuli ujudes pikk mahlane kurk. „Kas sõita või purjetada – ükspuha!“ piiksatas paks laisk hiir ja hüppas kurgi selga. Laskis laevukest lainetel mõnusasti veeretada ja hammustas aeg-ajalt kurgi küljest. „Tuleb nii mugavalt elada kui vähegi võimalik,“ haigutas siis paks laisk hiir ja uinus. Kui jälle ärkas, hammustas aga kurgi küljest. Hammustas kurki hommikul, lõunal ja õhtulgi. Hammustas, kuni oli kurgi läbi näri- nud, vette sulpsatas ja uppus.

Saksa keelest tõlkinud MAIMU LINNAMAGI

MANIVALD KESAMAA

SEINAD VALMIS,
KATUS PEALE

KLOTS. KLOTS.

VEEL UKS KLOTS.

VALMIS ONGI MAJAOTS.

MAJAOTS JA MAJASEIN.

TÕO KA'IB MEIL.

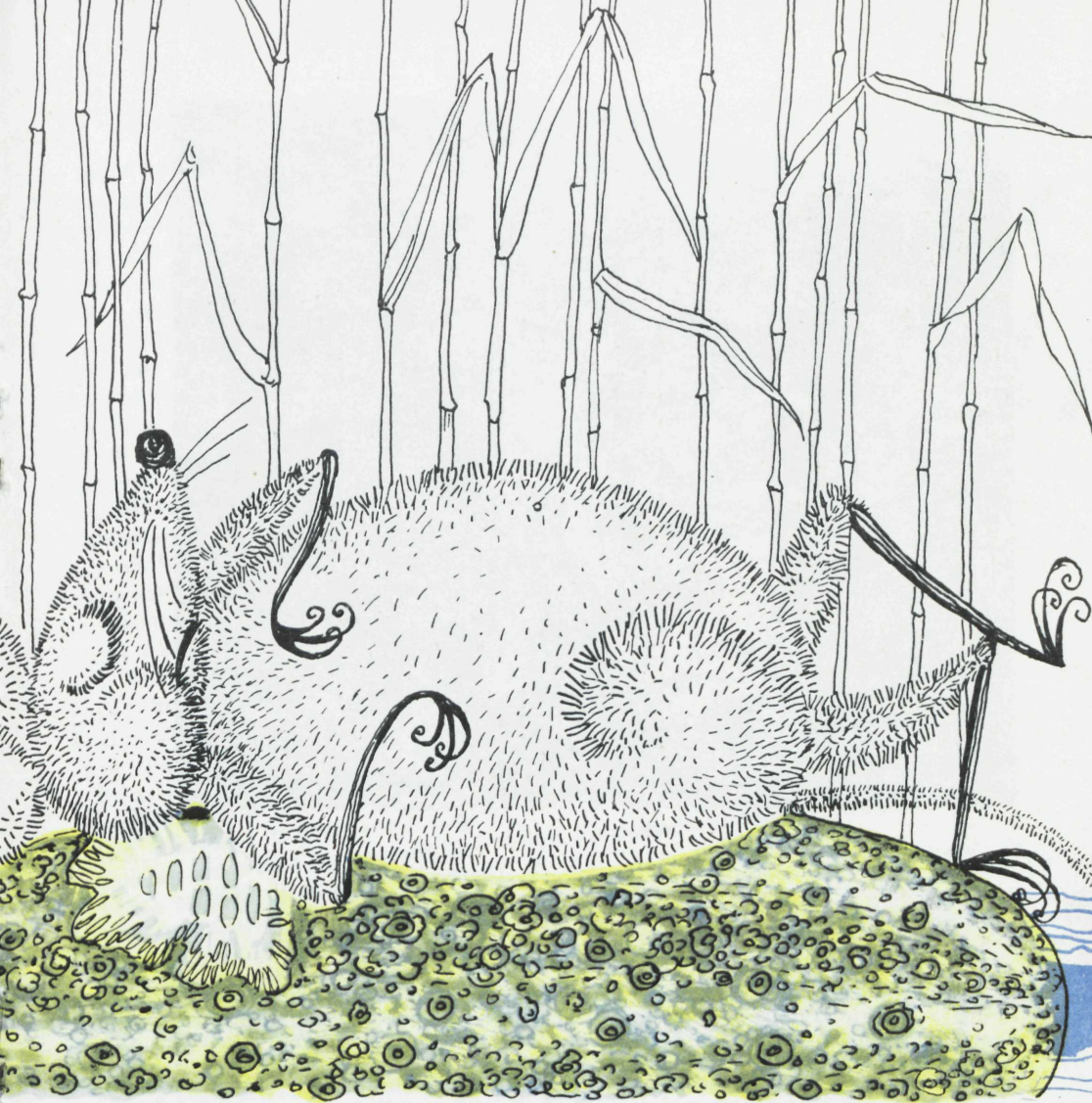
KLOTSIDELE KLOTSID RITTA,

NUÜD SAAB MITU SEINA PIKKA.

KÕRGEMAKS NAD SAAVAD IKKA,

IKKA, IKKA.

ELAR KUUS

ATS

TEISED SÕIDAVAD JÕGE MÕÖDA PAADIGA,
ATS, VAENE, ÕUEL POOLIKU VAADIGA.
TEISED SUPLEVÄD SILGA-SOLGA SÜGAVAS VEES,
ATS JALGUPIDI LIPA-LOPA LOMBI SEES.

TEISTEL TASKUS ON TIKSUMAS KIKS-KÖKS KELL,
AINULT PIIMAKRUUSI KÕRV SEAL ATSIKESEL.
TEISTEL UKSE EES HAUKUMAS KOERAKOLJAT ON,
ATSIL TARA TAGA KRAAVIS KROOKSUB VAID KONN...

AGA KES KÕIGIST ROHKEM PUTRU SÕÖB?
KES KOLE KÕVA PLAKSAKUGA PATSI LÕÖB?
KES LEIAB LÕNGAKERA ÜLES PÕRANDALT,
VIIB EMALE, PÜSTI LÄBI LAUA ALT?

EI TEISED SEDA SUUDA, SEDA ATS ÜKSI TEEB –
JA KASVAB, ET KUUB SELJAS RAGISEB.

Illustreerinud V. HURT

KLOTS KÄIB TEISE KLOTSI PEALE,
VIIMNE VIIMASELE REALE.
SEINAD VALMIS, KATUS PEALE,
KATUSELE TORNGI PEALE,
TORNI PEALE VEEL ÜKS KLOTS,
TORNIOTS.

JA ET TÕÕ EI SAAKS VEEL OTSA,
TORNIOTSA
PANEME VEEL VIIMSE KLOTSI...

PLOTSTI!
KUKKUS ÜMBER TORN JA MAJA.
OLI SEDA VIIMAST VAJA!
MIS SEAL IKKA!
LAOME KLOTSID JÄLLE RITTA.

ESIMENE TEISE PEALE,
KOLMANDALE NELJAS KLOTS,
KOLMAS JÄLLE TEISE PEALE,
VIIMASELE VIIMNE KLOTS.
VALMIS TORN
JA TORNIOTS!

KURDI RAHVAS

Idemaal on üheks araablaste riigiks Iraak. Seal laiuvad hallikad kõrbed. Seal on suured veerikkad jõed Eufrat ja Tigris. Jõeorgudes on riisi- ja nisupõllud. Inimasulate juures kasvavad datlipalmi salud. Sellel maal on ka toredate tornidega ja inimsaginast kirev Bagdad – araabia muinasjuttude imelinn. Iraagi põhjaosa nimetatakse Kurdistaniks – kurdide maaks. Seal on pae- ja liivakivimäed ning mägedes asuvad kurdi rahva külad ja linnad. Araablastest valitsejad ei tahtnud, et kurdid oma maal elaksid vabadena. Neile ei antud võrdseid õigusi araablastega. Kõik ametnikud pidid olema araablased ja nendega võidi rääkida ainult araabia keeles. Keelati kurdikeelsete raamatute ja ajalehtede väljaandmine. Kurdi lapsed ei tohtinud emakeeles õppida.

Oma käskude ja keeldude pealesundimiseks saatsid Iraagi valitsejad Kurdistani sõjaväe. Kuid kurdid ei mõtelnudki alistuda. Nad hankisid endale püssid ja kuulipildujad ning hakkasid araablastest sõduritega lahinguid pidama. Esialgu olid kurdidel ainult üksikud, mägedesse laialipillatud võitlussalgad. Siis need liitusid ja nii moodustus arvukas Kurdistani sõjavägi. Võitlusest vabaduse eest võtsid koos meestega osa ka naised ning suuremad poisid ja tüdrukud.

Sõda kestis kümme aastat. Kurdi rahvas võitles vapralt ning araablased ei saanudki Kurdistani vallutada. Lõpuks käesoleva aasta kevadel sõlmiti rahu. Valitsejad andsid kurdidele õiguse elada Iraagi riigis niisama vaba rahvana, nagu elavad araablased.

Piltidel: ülal – kurdi perekond, vasakul – kurdi sõjamees.

(Algus „Tähekeses“ nr. 8.)

GEORG SEPP

POOLIK LINN

Uhe maja seinal oli kiri: POO SÕO.
„Mida see tähendab?“ imestas Paul.

„See tähendab: POOLIK SÕOKLA,“ ütles roosa kleidi ja kuldsete kiharatega unehaldjas.

Paul tundis korraga, et ta kõht on tühjaks läinud, ja nad astusid sisse. Sööklas polnud ainsatki külastajat. Paks kokk nõjatus vastu seina ja haigutas poole suuga. Märganud Pauli ja unehaldjat, hüüatas ta:

„Keda ma näen! Unehaldjas ja Poolik Paul! Tere tulemast meie poolikusse sööklassel!“

Paul otsis kohta, kuhu istuda, aga kõik laudad ja toolid olid poolikud – neil oli ainult kaks jalga ja nad seisid hunnikus üksteise otsas. Kokk toetas ühe laua vastu seina ja ütles vabandades:

„Ehk sööte täna seistes... Kas ma toon teile suppi või praadi?“

„Klimbisuppi,“ ütles Paul, „ja kooki ja limonaadi!“

Aga oh häda! Lusikas oli poolik: oli ainult vars, aga puudus kaha, ja niisuguse lusikaga polnud midagi peale hakata. Paul lükkas supitaldriku eemale ning kavatses hakata kooki sööma. Aga ka kook oli poolik: keegi oli sellest poole ära hammustanud, ja niisugune kook ei olnud eriti isuäratav. Siis võttis Paul limonaadipudeli ja hakkas limonaadi klaasi kallama, aga klaas oli ilma põhjata ja jook jooksis lauale. Unehaldjas andis kokale kolmekopikalise, too hammustas raha pooleks ning ulatas teise poole tagasi.

„Küllastage meid jälle!“ ütles kokk lahkelt naeratades, kui Paul ja unehaldjas uksest välja läksid.

Nad jalutasid tulnud teed tagasi.

„Kuidas meie linn sulle meeldib?“ küsis kuldsete kiharatega unehaldjas.

„Mitte sugugi ei meeldi,“ tunnistas Paul.

„Ma arvasin, et sina tahaksid just sellises linnas elada. Terve see linn on ju poolik, ja sina ka armastad kõike poolikult teha.“

Paul ei vastanud. Sõnatult astus ta unehaldja kõrval, kuni nad jõudsid pooliku trammini.

„Ma sõidan nüüd koju,“ ütles Paul. „Head ööd, unehaldjas!“

„Head ööd, Poolik Paul!“

Paul istus trammile ja see hakkas kilinal-kolinal sõitma, kõikudes ühel rööpal. Sõitis läbi aasade ja nurmede, vuras mööda tänavat, keeras Pauli õue, sõitis õuest aeda ja peatus otse õunapuude all. Paari hüpega oli Paul akna juures, ronis läbi akna tuppa, vulpsas voodisse. Paul pani ühe silma kinni, vaatas teisega veel veidi aega kuud, ja siis pani kinni ka teise silma.

Sellest ajast peale pole meie tänaval enam Poolik Pauli.

On küll poiss, kelle nimi on Paul, aga mitte keegi ei kutsu teda enam Poolik Pauliks. Sest mida Paul ka teeb – kõike teeb ta korralikult. Kui ta ennast peseb, siis peseb tingimata mõlemad kõrvad puhtaks, ja kui ta riietub, siis paneb tingimata mõlemad sukatripid kinni.

Aga magama minnes paneb tingimata mõlemad silmad kinni, ja nii ei jää tal ükski unenägu poolikuks.

(Lõpp.)

Illustreerinud I. SAMPU-RAUDSEPP

SOOME LASTEGA VÕIDU JOONISTAMA

Soome lapsed kutsuvad eesti lapsi – kõiki koolieelikuid ja I–IV klassi õpilasi – endaga võidu joonistama.

Joonistada võib kõigest. Sellest, mis kodus, lasteaias või koolis juhtunud. Joonistada võib muustki.

Pildid olgu hästi värvilised. Ja heatujulised.

Oma joonistused saatke 15. detsembriks „Tähekesse“ toimetusse. Aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, „Tähekesse“ joonistamisvõistlus.

Pildi juurde kirjuta oma nimi, vanus, kool või lasteaed, kus käid, ning kodune aadress.

Parimatest töödest korraldatakse näitus. Jäme sinu joonistusi ootama!

Täheke

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

OLIN EKSINUD

MÕTTEIS KÕNDISIN,
LINNAS EKSISIN,
KODU KAOTASIN,
KURVAKS MUUTUSIN.

HUUPI HULKUSIN,
LÕPUTU NAIS TEE,
ÄKKI MÄRKASIN:
TUTTAV MAJA EES!

KOJU KIIRUSTAN,
EMA HÖLMA POEN.
EMA OOTAB MIND,
OOTAB KODU SOE.

10-aastane
MERVI KESKINEN
Soomest

KIRJAK

Elas kord Kirjak. See Kirjak oli hirmus ahne. Kui ta jooma hakkas, jäi vähemalt viis pangetäit küll. Aga kui sööma hakkas, sai tilluke koppel imeruttu tühjaks. Nii ta sõi ja jäi ja läks lõpuks lõhki.

KULLI KANARIK,
Ruusmäe 8-kl. Kooli I klassi
õpilane

KÄISIN MARSIL

Alustasin lendu Marsile. Tulin kosmoselaeva juurde, riietusin isevärki ülikonda ja ronisin kabiini. Vajutasin nupule ja sõit läski lahti. Oi hullu! Kaitsevöö olin kinnitamata jättnud ja pörkasin kohe peadpidi vastu kabiini seina. Nädala pärast jõudsin Marsile. Väljusin kosmoselaevast ja läksin uurimisretkele. Kõndisin üha kaugemale ja jõudsin päris linnamoodi paika. Inimestel olid seal rohelised ülikonnad seljas ja väikesed sarved peas. Nägin kauplust ja tahtsin toitu osta. „Mul pole ju rahagi,“ tuli järsku meelde. Lähedal oli pangamaja ja ma otsustasin sealt raha hankida. Aga vastuseks minu rahapalumisega vastas pangaametnik ainult: „Uk-uk-ämpüra-äk!“ – „Mida ta ütles?“ imestasin mina. Püüdsin talle oma soovi igapidi selgeks teha. Lõpuks pistis ametnik mulle pihku karbitäie mingeid tablette. Kahtlesin küll, et kuidas nende eest toitu saab, aga poodi läksin siiski. Seal näitasin muudkui sõrmega, mida soovin, ja müüja pistis selle kõik kotti. Maksin oma ostude eest kaks-kümmend tabletti. Läksin kosmoselaevale tagasi ja otsustasin Maale sõita. Jälle kulus selleks nädal aega. Mulle oli vastu tulnud suur hulk inimesi. Nad esitasid mulle igasuguseid küsimusi, kuid mina suutsin ainult ütelda: „Uk-uk-ämpüra-äk!“

MERVI KESKINEN

ORAVA JALUTUSKÄIK

HELEDASTI PAISTIS PÄIKE.
HÜPPAS RINGI ORAV VÄIKE.
VIIMAKS HAKKAS TAHTMA KOJU,
KUIGI RÕOMUS OLI TUJU.
PUULT NÜÜD ALLA VAATAS ORAV,
LUGEMINE SORAV:
„ÜKS, KAKS, KOLM JA NELI, VIIS ...
KÕIK NEED SEENED KOJU VIINI!“
ORAV SEENED KOTTI TOPPIS,
PIHLI-POHLI SUHU NOPPIS.
EI NÜÜD KODUTEED TA PELGA,
HAARAS KIIRELT KOTI SELGA.
HÜPPAS, HÜPPAS, RÜHKIS, RÜHKIS,
VAHEPEAL KA HIGI PÜHKIS.
VIIMAKS ORAV KOJU JÕUDIS,
VÄIKE POEG TALT SEENI NÕUDIS.

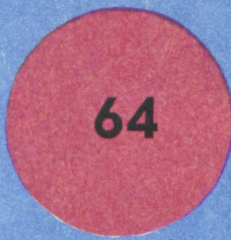
TIIT HELM,
Maardu Keskkooli õpilane

Illustreerinud K. NIINEPUU

LIIKLUSMÄNG

Mängijate arv on piiratud. Mängu alguses loositakse täringu heitmise järjekord. Jäänud peatuma tekstiga nelinurgale, tuleb tekst mängijal kuuldavalt ette lugeda ja asetada siis mängunupp ruudule, mille numbril leiad tekstiga nelinurga paremast nurgast. Jõudnud pildiga nelinurgale, tuleb nupu edasi- või tagasitõstmiseks jälle jälgida numbrit paremas nurgas. Täht M tähendab seda, et nupp tuleb asetada mängu keskele miilitsamehe juurde. Sinna jääb nupp niikauaks, kuni teised on mängu lõpetanud. Sõna OOTA ruutudel 49 ja 58 tähendab seda, et üks heitekord tuleb vahele jätta. Järgmine kord veeretatakse täringut aga kaks korda. Võidab see, kes esimesena koju jõuab.

Joonistanud V. KOTKAS

63

61 60 59

KOLLANE VALGUSFOOR – OOTA!

58

57 56 55

54

45 46

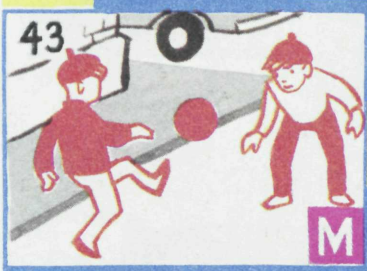
48

SÕIDUTEELE ASTUDES OLE ETTEVAATLIK – OOTA!

49 50 51 52

44

42

ALATES 14. ELUAASTAST VÕID JALGRATTAGA SÕITA SÕIDUTEEL!

41

40 39 38

37 36 35 34

24

SÕIDUTEED ÜLETÄDES JÄLGISID LIIKLUST.

25

28 29 30 31

32

22 VALGUSFOOR NÄITAB PUNAST TULD – ÄRA ÜLETA RISTTEED!

21

20 19 18

16 15 14

JALGRATTA PUUDUB NUMBER JA SINUL – SÕIDULUBA!

13

TÄNAVAL LIIKLEMISEL OLE TÄHELEPANELIK!

1

2 3 4

LIIKUSID KÖNNITEE PAREMPOOLSER OSAL! VALGUSFOOR

5

6

VALGUSFOOR NÄITAB ROHELIST TULD – ÜLETASID RISTTEE!

7

20

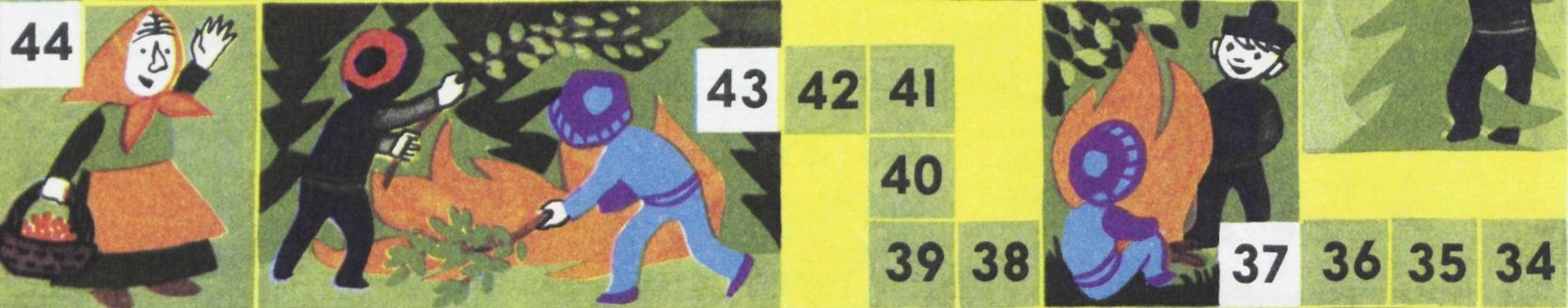
8 9 10 11

12

71

45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58

23 24 25 26 27 28

20 19 18 17 16 15 14 13 12

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

L'AKI METSA!

Kui sa seda täringumängu mängides satud valgetele ruutudele, vaata numbrit ja loe, mis sul teha tuleb!

7. Oi, kui ilusad jõhvikad! Siin tee peatus – jääd 2 täringuviset vahele.

11. Oraval on seened oksal kivi-vamas. Vaja vaadata! Ja nii saad 33. ruudule. Kui järgmine kord täringut visates tuleb 1 või 6, kukud 12. ruudule tagasi.

16. Pöder! Oota põõsas, kuni ta on mööda läinud. 1 viske jääd vahele.

17. Siit saad 26. ruudule.

26. Roni alla 17. ruudule!

31. Puude vahel vist vilksatas hunt! Kiiresti roni puu otsa – 32. ruudule! Kui järgmine kord täringut visates tuleb 1 või 6, kukud alla 12. ruudule.

37. Tee lõke ja puhka – 1 viske jääd vahele!

43. Lökkest süttis kulu. Siit sa ei pääse enne, kui tuli on kustutatud. Jääd 2 viset vahele.

44. Eideke juhatab otsetee 48. ruudule.

54. Nii saad 69. ruudule.

58. Kus on teerada? Kuuse otsast see paistabki! Jääd 1 viske vahele.

65. Hämardub. Öökull huikab ja sa jooksed ehmunult tagasi 60. ruudule.

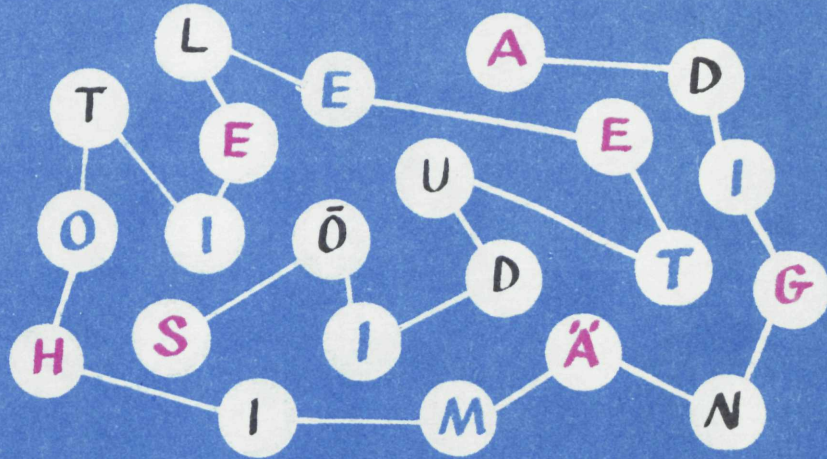
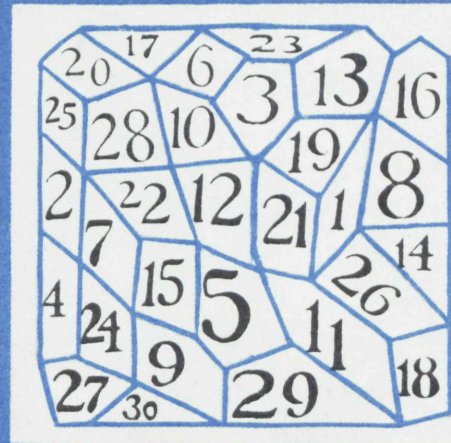
70. Kodu juba paistab! Nüüd võid pisut puhata – 1 viske jääd vahele.

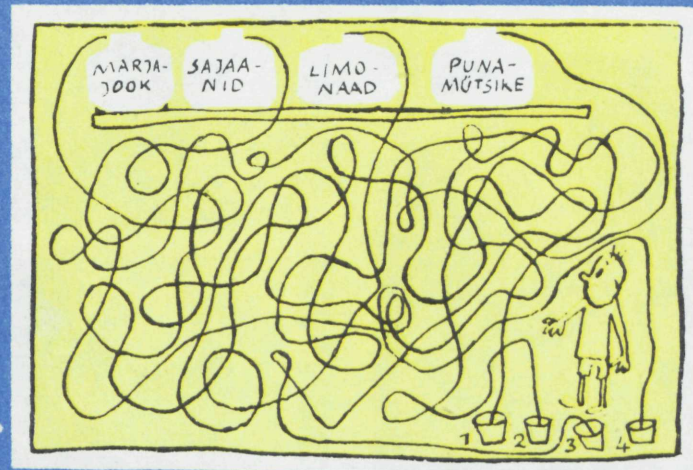
LAPSED VAATAVAD
FOTOT. MISSUGU-
NE NENDEST LAS-
TEST ON END PIL-
DISTADA LASK-
NUD?

LEIA KÕIK NUMBRID
UHEST KUNI KOL-
MEKUMNENI JÄRJE-
KORRAS ÜLES! VÕID
KA OMA KAASLASE
VÕISTLEMA KUTSUDA.
VAADAKE, KUMB TEIST
ON VÄLEDAM NUMB-
REID LEIDMA!

MIS ON SIIA KIRJUTATUD?
LUGEMIST ALUSTA KESKELT.

AITA PEETRIKESEL ARVATA, MIS
JOOK KUSAGILE KLAASI VOOLAB.

AITA KARUEMAL ARVATA,
KES KARULASTEST MOOSIPURGI KALLAL KÄIS.

ELKNÜ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 10 – 1970, XI aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kolleegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, L. Reimann. Peatoimetaja kt. O. Saar, kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurt, vanemkorrektor E. Orgmeis.

Laduda antud 20. VIII 1970. Trükkida antud 18. IX 1970. Trükitarv 60 000. Paber 90x60/8. Trükoognoid 2. Arvestuspoognoid 2.86. MB-08150. Tellimise nr. 1033. Trükikoda «Oktoober», Tallinn, Kreutzwaldi t. 24.

Esikaanel H. LARETEI joonistus
„Odus õhtu”.

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Союза Пioneерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. 286 учебно-издательских листов. Типография «Oktoober», ЭССР, Таллин, Креуцвальди, 24. Адрес редакции: ЭССР, Таллин 1, Бульвар Эстония, 4. Цена 15 коп. Зак. 1033. Тираж 60 000.

SIIRU-UIIRU-VEERUD

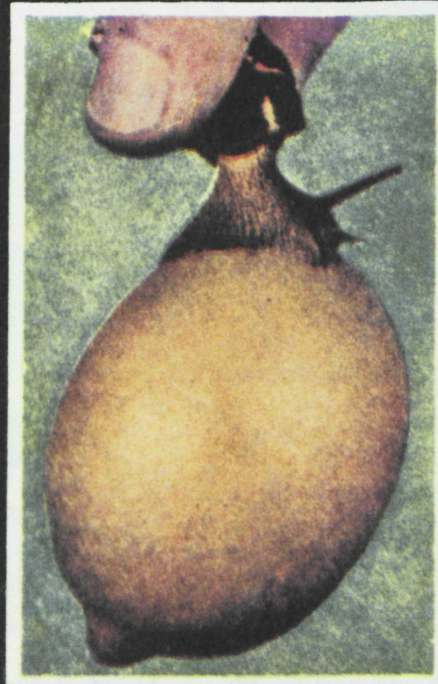
JAAPANIS ALGAB ÕPPEAASTA 1. APRILLIL. JAAPANI LASTEL POLE JUST KERGE ÕPPIDA: JUBA ALGKLASSIDES PEAVAD NAD TUNDMA 1000 HIEROGLÜÜFI (SILPMÄRKI).

SA ARVAD, ET AHV ELAB PEAMISELT PUUS JA AHVITEMBUD TAL LIHAS JA LUUS. KUID NÄED – TA MONIKORD AMETIT PEAB JA JUUKSEID KORDA (VÕI SASSI) SEAB.

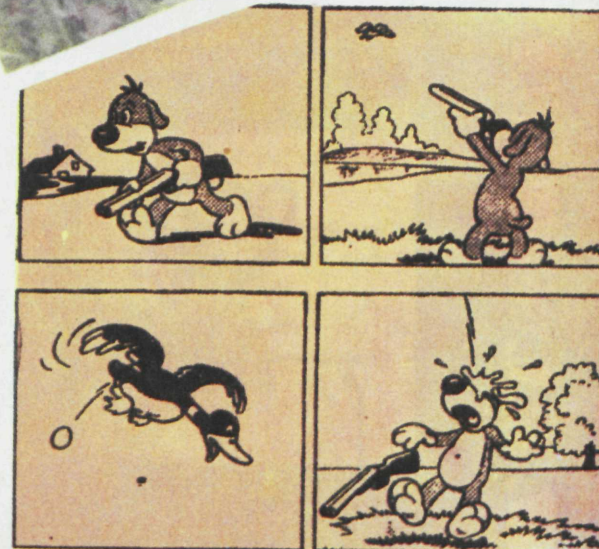
KAUGEL VAIKSE OOKAANI SAAREL KASVAB HIIGELNÖGES, MILLE VARRED NAGU ROHELISED TORUD VÄÄNLEVAD MÕODA PUUTUVESID. KOHALIKUD ELANIKUD RAIUVAD NÖGESE JUURE LÄHEDALT VARRE LÄBI JA SEÄLT VOOLAB VETT NAGU KRAANIST.

ON ALLES JÕUDI! TIGU SUUDAB TOSTA ULES SIDRUNI!

KAS VAIKE JÄNKU VÕI SUUR SEEN?

PIFI JAHILKÄIK

AUSTRALIAS AVATI PAPAGOIDELE KOOL, KUS ÕPETAKSE LINDE KORRALIKULT SÕNU HÄÄLDAMA. SELLES KOOLIS ON ÜLE 200 ÕPILASE.